

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань охорони здоров'я

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-95-16, тел./факс: 255-95-33

№ 04-25/03-494(104284)

"3" червня 2019 р.

Верховна Рада України

Народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я розглянули проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (реєстр. № 9062), поданий Кабінетом Міністрів України (протокол від 28.05.2019 р. № 107).

Метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці, є уникнення шахрайських вчинків та забезпечення захисту конституційних прав громадян на охорону здоров'я.

Для досягнення задекларованої мети суб'єктом права законодавчої ініціативи пропонується скасувати можливість надання спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством) шляхом:

виключення з Основ законодавства про охорону здоров'я статті 74-1, якою визначено умови зайняття народною медициною (цілительством) та порядок видачі спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством);

виключення спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством) з Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності (пункт 128 Переліку), затвердженого Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»;

скасування обмеження щодо рекламування діяльності з народної медицини (цілительства), встановленого частиною дванадцятою статті 21 Закону України «Про рекламу».

Розглянувши поданий проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (реєстр. № 9062) слід зазначити про таке.

1. На сьогодні чинним законодавством передбачено, що громадяни (ФОП) мають право займатися народною медициною (цілительством) лише за умови отримання спеціального дозволу, який видається Міністерством охорони здоров'я України. Такий дозвіл можуть отримати особи (ФОП), які відповідають встановленим МОЗ України кваліфікаційним вимогам та виконують умови зайняття народною медициною (цілительством). За виконанням ФОП умов зайняття народною медициною (цілительством) та відповідністю їх кваліфікаційним вимогам здійснюється державний нагляд (контроль). Зайняття народною медициною (цілительством) з порушенням встановлених законодавством вимог тягне за собою відповідальність згідно з законодавством.

Скасування надання спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством), а також вилучення його із переліку дозвільних

документів не тягне за собою заборону здійснення громадянами такого виду діяльності, як народна медицина (цілительство). Тобто цей вид діяльності буде здійснювати без будь-яких обмежень, правил та контролю з боку держави та Міністерства охорони здоров'я України. За таких умов ризик нанесення шкоди життю та здоров'ю громадян, які будуть звертатися до альтернативних методів лікування, суттєво підвищиться. Це не сприятиме досягненню задекларованої законопроектом мети - уникненню шахрайських вчинків та забезпеченню захисту конституційних прав громадян на охорону здоров'я.

2. Скасування обмежень щодо рекламування діяльності з народної медицини (цілительства) без встановлення будь-яких інших, ніж визначені нині законом, умов здійснення діяльності з народної медицини (цілительства), призведе до поширення неконтрольованої реклами, що також не сприятиме уникненню шахрайських вчинків, які, у свою чергу, будуть створювати ризик нанесення шкоди життю та здоров'ю громадян.

3. Для осіб, які наразі мають спеціальні дозволи на зайняття народною медициною (цілительством), у разі прийняття законопроекту, буде створено стан юридичної невизначеності щодо можливості провадження відповідного виду діяльності після скасування спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством), адже вони будуть мати ще чинний дозвіл, який не буде передбачений законодавством.

Разом з тим, згідно вимог статті 46² Кодексу України про адміністративні правопорушення, порушення встановлених законодавством вимог щодо зайняття народною медициною (цілительством) тягне за собою накладання штрафу від п'ятдесяти до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Тобто зазначені особи будуть позбавлені можливості передбачати наслідки дії цього законопроекту (у разі його прийняття), та, відповідно, наслідки своєї поведінки, зокрема можливості покарання згідно статті 46² Кодексу України про адміністративні правопорушення.

З урахуванням вимог статті 116 Регламенту Верховної Ради України, усунути зазначене зауваження до другого читання буде неможливим.

4. Відповідно до Порядку видачі та анулювання спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2012 р. № 1145 «Про затвердження Порядку видачі та анулювання спеціального дозволу на зайняття народною медициною (цілительством)», плата за видачу такого дозволу (*одна мінімальна заробітна плата, розмір якої установлений законом на відповідний період*), переоформлення та видачу дубліката спеціального дозволу (*п'ять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян*), зараховується до державного бюджету.

Тобто зазначений законопроект, у разі його прийняття, матиме вплив на дохідну частину державного бюджету зменшуючи її, однак відповідне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), в порушення вимог статті 91 Регламенту Верховної Ради України, до законопроекту не додані.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зазначає, що «у разі прийняття запропонованих змін фактично буде дозволено безконтрольне та необмежене рекламування зазначеної діяльності, що не

сприятиме отриманню об'єктивної інформації потенційними споживачами послуг народної медицини (цілительства). Між тим, найближчим часом навряд чи можна прогнозувати зниження рівня популярності альтернативної медицини, тим більш за умов, коли для частини населення окремі медичні послуги і лікарські засоби залишаються важкодоступними. Тому за відсутності альтернативного правового механізму забезпечення ефективного державного контролю за діяльністю у зазначеній сфері прийняття проекту, на думку Головного управління, є передчасним. Більш доцільним, на їх погляд, є вдосконалення відповідним центральним органом виконавчої влади підходів щодо забезпечення державного контролю у цій сфері з урахуванням світового досвіду» та рекомендує повернути його суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Комітет з питань запобігання і протидії корупції у своєму висновку до законопроекту зазначає, що у проекті акта не виявлено корупціогенних факторів – проект акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства (рішення Комітету від 21 листопада 2018 року, протокол № 127).

Враховуючи викладене Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України, реєстр. № 9062, поданий Кабінетом Міністрів України за результатами розгляду у першому читанні повернути на доопрацювання авторам законодавчої ініціативи.

Співдоповідачем із зазначеного питання при розгляді його на пленарному засіданні Верховної Ради України пропонується визначити Голову Комітету О.В. Богомолець

Проект відповідної Постанови Верховної Ради України додається.

Додаток: на 6 арк.

Голова Комітету

О.В. Богомолець